

1a Llegum completament llis, sense agullons ni tubercles, ni nervi extramarginal (amb nervi extramarginal, fruit helicoidal de 4-6 mm de diam., herba anual: *M. littoralis*).

[Grup 1](#)

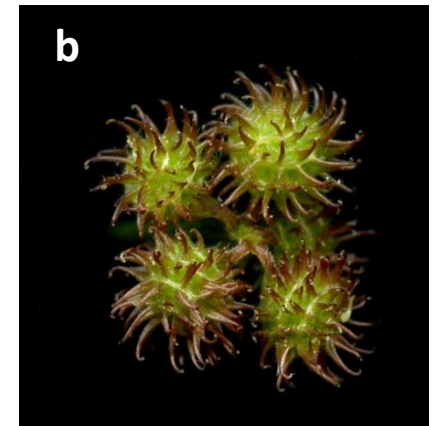
1b Llegum helicoidal amb agullons, tubercles o prominències al marge; ordinàriament amb un nervi extramarginal a cada costat del nervi marginal (sutura dorsal)..... [2](#)

2a Mata prostrada, densament tomentosa, d'un gris blanquinos [a]; llegum en helix, espinós o tuberculat, amb un orifici central [b]..... [M. marina](#)

2b Mata o herba glabra o pubescent, pero mai tomentosa i blanca [a]; llegum sense orifici central [b]..... [3](#)

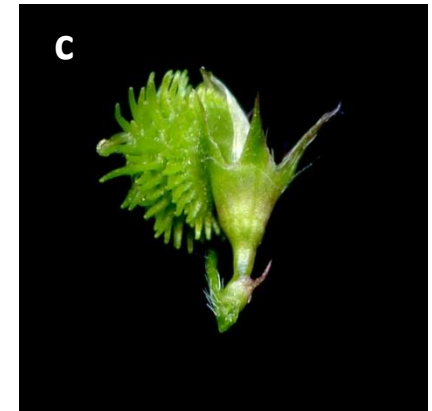

3a Fruit esfèric de (10)12-16 mm de diàm., sense nervi extramarginal; espines fines, perpendiculars als volts de l'hèlix, cobertes de pèls glandulosos..... [M. intertexta](#)

3b Fruit discoïdal, cilíndric o esfèric, més petit, de 3-10(11) mm de diàm., amb nervi extramarginal..... [4](#)

4a Fruit en hèlix laxa, sobretot en estat juvenil (els volts o espirals deixen espai entre ells) [a]; agullons solcats a la base, rarament reduïts a tubercles [b]; fruits joves que sobresurten lateralment entremig dels segments del calze [c]..... [Grup 2](#)

4b Fruit en hèlix compacta, àdhuc en estat juvenil (espires superposades densament) [a]; agullons ordinàriament no solcats [b]; fruits joves inclosos dins el calze [c] [Grup 3](#)

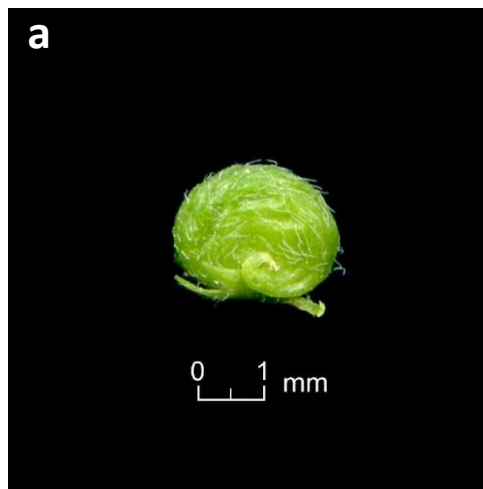
1a Arbust de (0,5)1-3 m d'alcada [a]; flors de 10-15 mm [b]..... [M. arborea](#)

1b Herba anual o perenne, o mata decumbent, molt més baixa i poc lignificada [a]; flors en general molt més petites [b]..... [2](#)

2a Llegum reniforme d'1,5-3 mm [a]; 1 grana [b]; flor groga de 2-3 mm [c]..... 3

2b Llegum falciforme o helicoidal, de més de 3 mm [a]; ordinàriament més d'1 grana per cada fruit [b]; flors de més de 3 mm [c]..... 4

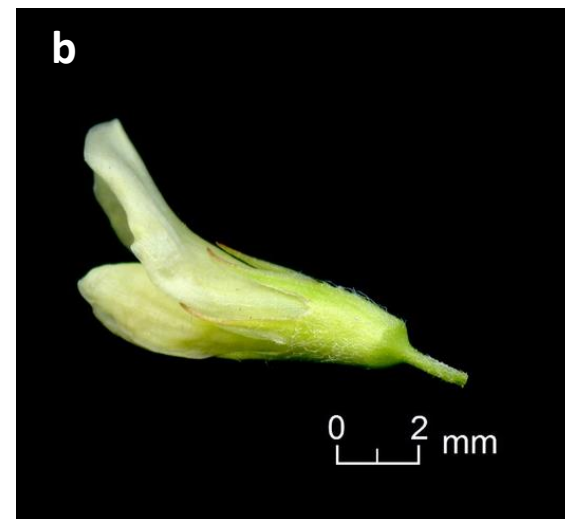
3a Raïm de 10-50 flors [a]; llegum glabre o pubescent, negre a la maturitat, amb nervis fins \pm concèntrics [b]; dents del calze tan llargues com el tub, o més curtes [c] [*M. lupulina*](#)

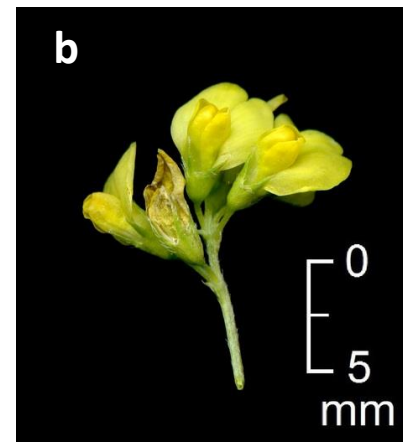
3b Raïm de 3-10 flors; llegum pilòs, gris a la maturitat, amb nervis prominents, negrosos, de tendència divergent (concèntrics solament a la part més externa); dents del calze més llargues que el tub..... *M. secundiflora*

4a Llegum falciforme [a]; flors grogues, de 5-11 mm [b]; planta perenne [c]..... [5](#)

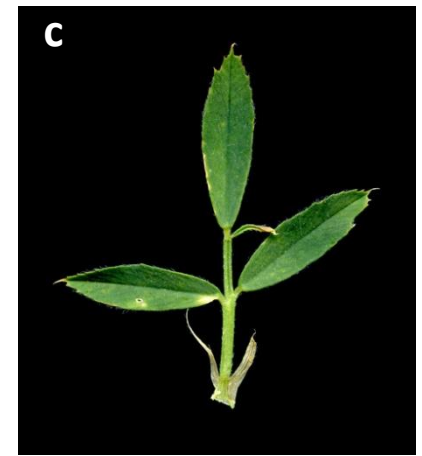

4b Llegum helcoïdal, d'1 volt o més [a]; flors blaves o grogues, sovint més petites [b]; planta perenne o anual [c]..... [6](#)

5a Raïm de 2-5 flors, cadascuna de 5-6 mm; fruit pèndul, dehiscent; folíols ampleament obovats..... *M. hybrida*

5b Raïm de 5-40 flors, cadascuna de (5)8-11 mm; [a] fruit no pèndul, indehiscent [b]; folíols estretament oblongs [c]..... *M. sativa*

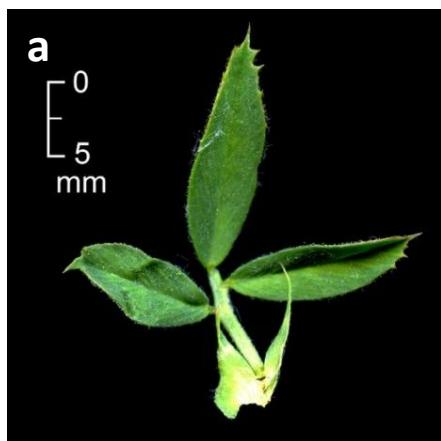
6a Fruit de 4-6 mm de diàm., en general amb un orifici central [a]; flors grogues o blaves [b]; planta perenne [c]..... 7

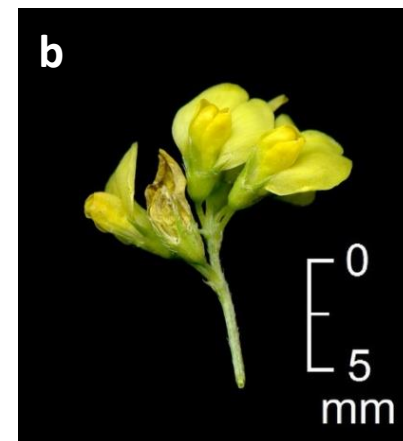
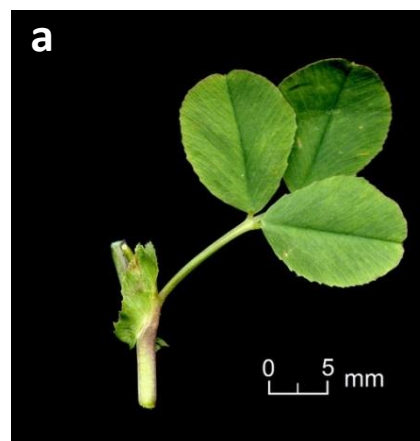
6b Fruit de (6)10-18 mm de diàm., sense orifici central [a]; flors grogues [b]; planta anual [c]..... 8

7a Folióls obovato-oblongs, estrets, de 0,5-3 × 0,2-1 cm [a]; flors de 6-13 mm, blaves o grogues, 5-40 a cada raïm [b]..... [M. sativa](#)

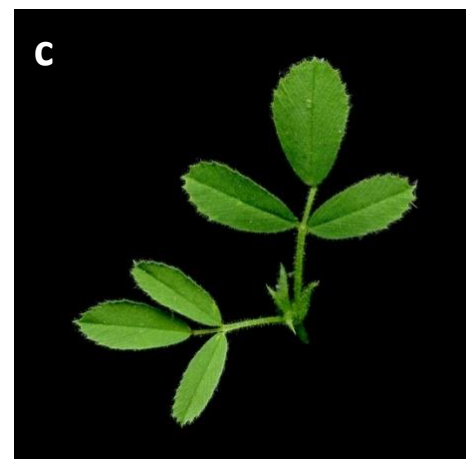
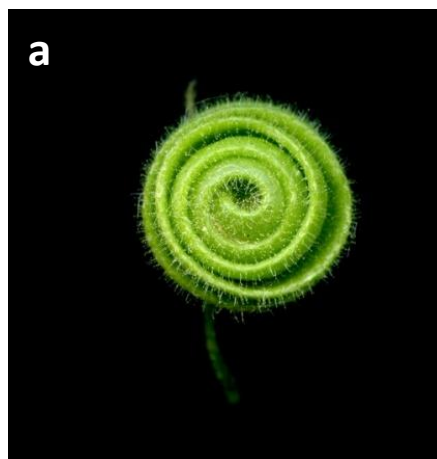
7b Folióls obovato-suborbiculars, de 0,3-1,2 × 0,2-1,2 cm [a]; flors de 3-7 mm, grogues, 3-9 a cada raïm [b]..... [M. suffruticosa](#)

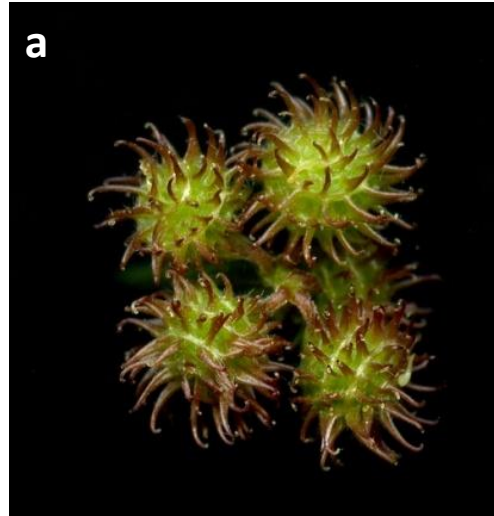
8a Fruit lenticular, d'espines planes [a]; planta glabrescent [b]; estípules dividides en lacínies fines [c]..... [M. orbicularis](#)

8b Fruit hemisfèric, d'espines cupuliformes, incloses l'una dins l'altra [a]; planta piloso-glandulosa [b]; estípules inciso-dentades [c]..... [M. scutellata](#)

1a Fruit pubescent [a]; herba \pm pubescent [b]..... 2

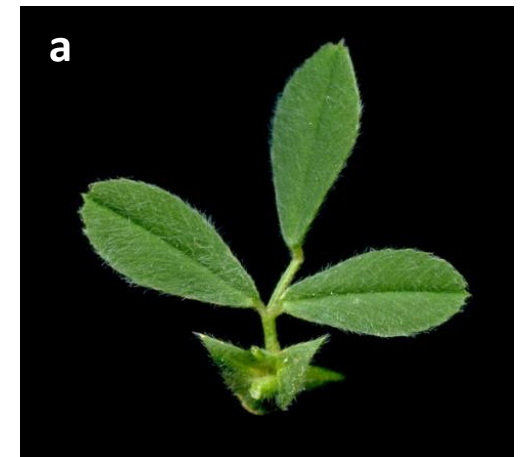

1b Fruit glabre (rarament amb algun pèl isolat) [a]; herba glabrescent o \pm pubescent [b] 4

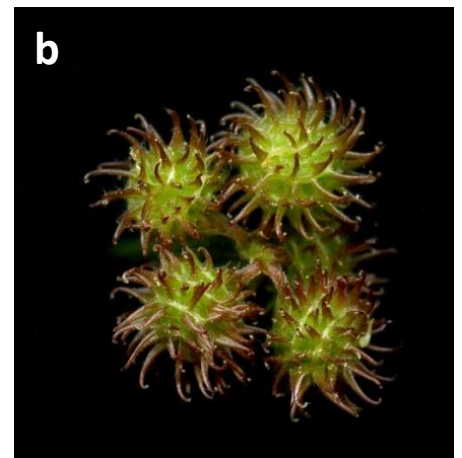
2a Estípules laciniades [a]; granes separades per septes cel·lulòsics [b]..... [M. praecox](#)

2b Estípules enteres o dentades poc profundament [a]; granes no separades per septes [b]..... [3](#)

3a 2 volts d'hèlix amb el marge pla i els agullons perpendiculars a les cares; fruit amb aspecte de 2 corones superposades, cilíndric, finament pubescent, bru fosc a la maduresa..... [*M. coronata*](#)

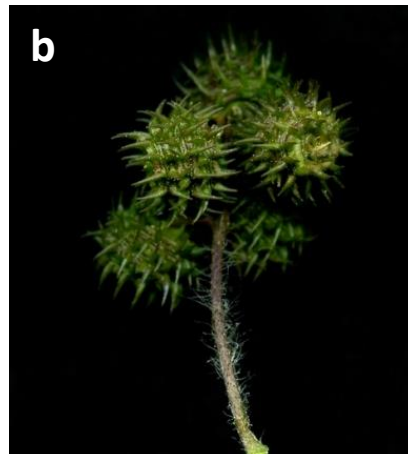
3b 2-5 volts d'hèlix amb el marge no pla i els agullons divergents, nombrosos i fins [a]; fruit amb aspecte d'una esfera d'agullons, verdós a la maduresa [b]..... [*M. minima*](#)

4a Estípules subenteres [a]; tiges i fulles pubescents [b]; fruit globulós de 2-4(5) mm de diàm. (sense comptar els agullons), amb agullons fins, nombrosos [c]..... [M. minima](#)

4b Estípules laciniades o \pm fortament dentades [a]; fruit disciforme, cilíndric, o globulós, però en aquest cas de més de 5 mm de diàm [b]. [5](#)

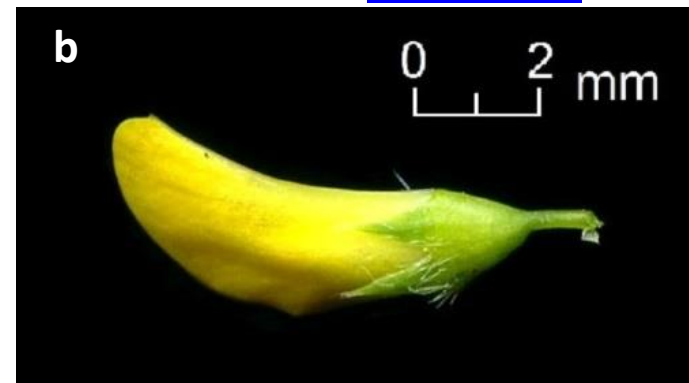

5a Fruit disciforme amb el volt d'hèlix superior inerme; cares llises, aparentment sense nervis transversals; agullons disposats en direcció radial; peduncles aristats, sovint mes llargs que la fulla corresponent..... [M. disciformis](#)

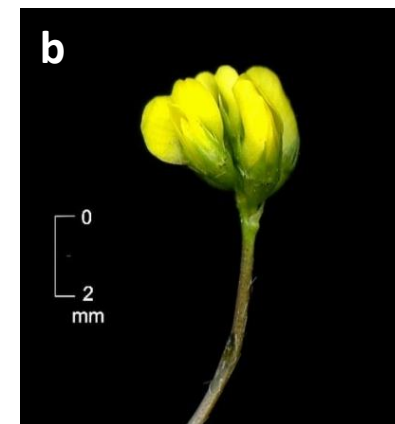
5b Fruit discoido-cilíndric o subglobulós, amb el volt d'helix superior aculeolat [a]; cares amb nervació visible, \pm reticulades [b]; agullons ordinàriament divergents o perpendiculars a les cares [c]; peduncles amb aresta curta o nul·la, més curts que la fulla o tan llargs com ella [d]..... [6](#)

6a Folíols ordinàriament amb una taca negra central [a]; flors de 5-6(7) mm [b]; nervi marginal de vegades solcat (el marge del fruit, en aquest cas, fa l'efecte de trisulcat) [c] [M. arabica](#)

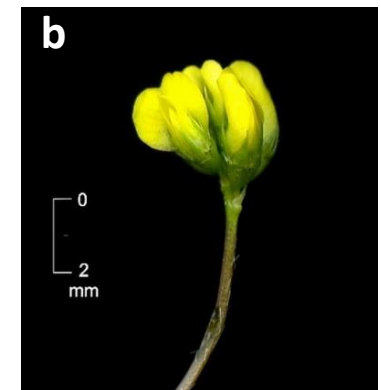

6b Folíols mai amb taca negra [a]; flors de 2-5 mm [b]; nervi marginal mai solcat (marge pla o bisulcat) [c]..... [7](#)

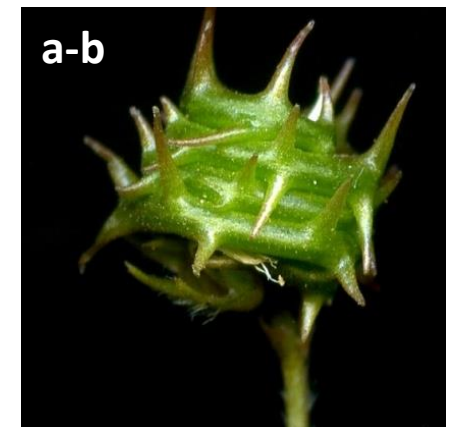
7a Fruit petit (3-4 mm de diàam. sense comptar els agullons), de marge \pm pla, amb els agullons perpendiculars a les cares; 1-2 flors de 2-2,5 mm..... [*M. praecox*](#)

7b Fruit de 3,5-10 mm de diàam., de marge \pm carenat i bisulcat (nervis marginal i extramarginals acusats), amb agullons \pm divergents [a]; (1)2-8 flors de (2,5)3-4,5 mm [b]..... [*M. polymorpha*](#)

1a Fruit esferoïdal o el·lipsoïdal, amb tots dos extrems, o almenys el superior, convexos, arrodonits i amb l'alçària \pm igual o superior al diàmetre màxim; agullons curts o reduïts a tubercles \pm prominents; tija pubescent o glabrescent..... 2

1b Fruit disciforme, cilíndric o en forma de bota, amb els extrems plans [a]; agullons de mida variable [b]; tija \pm pubescent [c]..... 4

2a Peduncle no aristat; fruit jove ± pubescent, en estat madur glabrescent, el·lipsoïdal, de (5)8-12 mm d'alçària per 5-10 mm de diàm.; tija pubescent [*M. doliata*](#)

2b Peduncle aristat; fruit sempre glabre..... [3](#)

3a Revers dels folíols \pm pubescent; marge dels volts d'hèlix carenat; fruit de gir dextrors (vist el fruit des de la seva base, el sentit del gir és cap a la dreta); tija pubescent..... [M. tuberculata](#)

3b Revers dels folíols glabre; marge dels volts d'hèlix visiblement trinervat; fruit de gir sinistrors; tija glabrescent..... [M. murex](#)

4a Fruit densament pubescent i glandulós, de vegades a la fi glabrescent [M. rigidula](#)

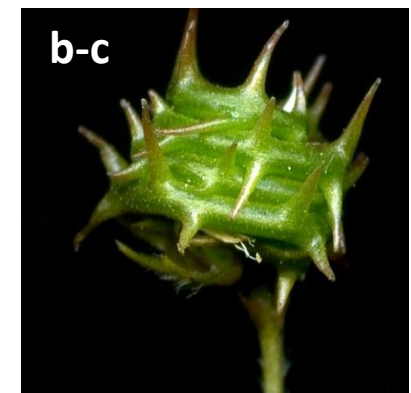

4b Fruit glabre o amb pocs pèls llargs, esparsos, no glandulós..... [5](#)

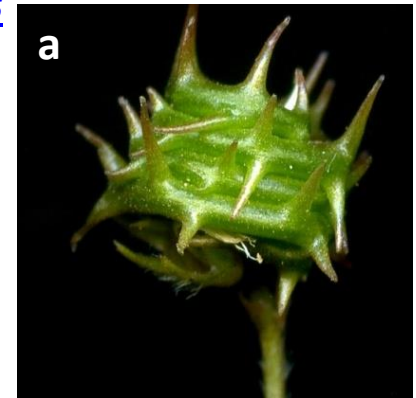
5a Estípules dentades; fruit disciforme, amb el volt d'hèlix superior inerme; agullons molt nombrosos, llargs i fins, disposats en direcció radial..... [M. disciformis](#)

5b Estípules laciniades o profundament inciso-dentades [a]; fruit cilíndric o discoido-cilíndric, amb tots els volts aculeolats [b]; agullons poc nombrosos, perpendiculars a les cares [c]..... [6](#)

6a Fruit glabre, de marge \pm engruixit però no carenat (nervi marginal aproximadament en el mateix pla que els extramarginals) [a]; cares del fruit amb el reticle de nervis fortament acusat [b]; peduncles tan llargs com la fulla corresponent, o més [c]

..... [*M. littoralis*](#)

6b Fruit amb el marge carenat (nervi marginal més prominent que els extramarginals) [a]; cares del fruit amb nervis poc visibles. [b]..... [*M. truncatula*](#)

